

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

З моменту отримання незалежності в Україні стало можливим вивчення міжнародного досвіду, що викликало необхідність проведення реформування медсестринської освіти та максимального її наближення до рівня міжнародних стандартів.

Важливу роль в організації роботи медсестринської служби відіграють головні медсестри, акушерки закладів охорони здоров'я.

Підготовка головних медсестер, акушерок відбувається за принципом проблемного навчання, спрямованого на розвиток професійного мислення.

Програма передбачає післядипломну підготовку головних медичних сестер, акушерок закладів охорони здоров'я з відривом від професійної діяльності. Тривалість навчання на циклі вдосконалення розрахована на 1 місяць (144 години), з яких: теоретична частина – 90 год., практична – 50 год., семінарські заняття – 4 год.

В програму, окрім спеціальних розділів, включено розділи з невідкладної медичної допомоги, природного планування сім'ї, інфекційної безпеки та інфекційного контролю, основ медичної інформатики, охорони праці та безпеки життєдіяльності медичних працівників, правил зберігання та контролю якості лікарських засобів.

Зміст програми охоплює весь обсяг теоретичних знань, умінь і практичних навичок, необхідних головній медсестрі в організації й управлінні охороною здоров'я.

При проведенні занять доцільно використовувати інтерактивні методи навчання: «мозковий штурм», «кейс-метод», робота в «малих групах» та інші.

Навчально-практичною базою для слухачів є не тільки аудиторії коледжу, а й заклади охорони здоров'я, в яких впроваджуються нові організаційні форми роботи, використовуються сучасні медичні технології.

В останній день циклу слухачі складають екзамен з пройденого матеріалу у формі тестового контролю.

Мета циклу вдосконалення для головних медичних сестер, акушерок – оновлення, поглиблення вже існуючих та набуття нових знань і практичних навичок.

Після вивчення курсу слухачі **повинні знати:**

- чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність органів управління і закладів охорони здоров'я, організацію медсестринської справи;
- трудове законодавство;

- правила внутрішньоготрудового розпорядку;
- директивні документи, що визначають завдання та функції ЗОЗ;
- стандарти акредитації ЗОЗ;
- нормативні акти щодо підвищення кваліфікації та атестації молодших медичних спеціалістів;
- порядок ведення облікової та звітної документації;
- методи проведення аналізу роботи та складання статистичних звітів;
- методи вивчення показників роботи та проведення експертних оцінок в діяльності молодших медичних спеціалістів;
- правила виписки, одержання зберігання та використання медикаментів і засобів дезінфекції;
- правила асептики та антисептики;
- основи соціальної гігієни та організації охорони здоров'я, загальної та соціальної психології;
- основи індивідуальної та групової психології;
- основи медичної етики та деонтології;
- специфіку менеджменту і маркетингу в галузі медицини;
- потребув медичній техніці, обладнанні, медикаментах;
- правила користування апаратурою та обладнанням;
- правила користування комп'ютерною технікою;
- правила техніки безпеки та протипожежного захисту.

Вміти:

- приймати управлінські рішення і забезпечувати їх реалізацію;
- забезпечувати комплексний підхід до управління персоналом;
- використовувати економічні важелі управління охороною здоров'я;
- забезпечувати наукову організацію праці;
- впроваджувати в практику раціональні форми управління та нові організаційні методи роботи.

Предметна (циклова) комісія має право вносити зміни до навчальної програми (15 %) залежно від організаційних і технічних можливостей, напрямів наукових досліджень, екологічних особливостей регіону, але відповідно до вимог кінцевих цілей

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
цикл удосконалення – 1місяць (144 години)

№	Назва розділу	Кількість годин			
		Загальний обсяг	Лекції	Навчальна практика під керівництвом викладача	Семінари
1	2	3	4	5	6
I.	Теоретичні основи соціальної медицини та організації охорони здоров'я	40	28	12	
1.1.	Соціальні та біологічні аспекти здоров'я населення	2	2		
1.2.	Здоровий спосіб життя та професійний розвиток	2		2	
1.3.	Історія української медицини і медсестринської справи	4	4		
1.4.	Реформування і реструктуризація охорони здоров'я	2	2		
1.5.	Розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини	4	2	2	
1.6.	Ліцензування та акредитація в системі охорони здоров'я	2		2	
1.7.	Медична експертиза	4	2	2	
1.8.	Нові організаційні форми медичного забезпечення населення	4	2	2	
1.9.	Страхова медицина	2	2		
1.10.	Маркетинг в системі охорони здоров'я	2		2	
1.11.	Основи правових знань у сфері охорони здоров'я України	4	4		
1.12.	Правопорушення та юридична відповідальність	2	2		
1.13.	Правова культура та правова свідомість медичного працівника	2	2		
1.14.	Основи конституційного, трудового, сімейного, адміністративного та кримінального права	4	4		
II.	Концепція медсестринства	10	4	6	
2.1.	Медсестринський процес	4	2	2	
2.2.	Стандартизація медсестринської справи	2		2	
2.3.	Управління якістю роботи медсестринської служби	4	2	2	
III	Менеджмент і лідерство в медсестринстві	22	12	10	
3.1.	Загальні основи менеджменту	2	2		

1	2	3	4	5	6
3.2.	Роль менеджера в діяльності організації	2	2		
3.3.	Структура управління в охороні здоров'я	2		2	
3.4.	Організація управлінської праці	2		2	
3.5.	Інформаційне забезпечення управління	2	2		
3.6.	Функції управління: управлінські рішення, облік та контроль	4	2	2	
3.7.	Управління конфліктами та стресами	4	2	2	
3.8.	Управління кадрами	2	2		
3.9.	Розвиток професійних сестринських об'єднань, асоціації та співробітництва в медсестринстві	2		2	
IV.	Медсестринська етика і деонтологія. Мистецтво спілкування в медсестринстві	16	8	8	
4.1.	Основні поняття філософії медсестринської справи	2	2		
4.2.	Етичний кодекс міжнародної ради медичних сестер та медичних сестер України	4	4		
4.3.	Медсестринська педагогіка	6	2	4	
4.4.	Організація та проведення медико-санітарної просвіти	4		4	
V.	Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників	6	6		
5.1.	Гігієнічна характеристика основних виробничих чинників у закладах охорони здоров'я	2	2		
5.2.	Фізіолого-гігієнічні особливості умов праці медичних працівників	2	2		
5.3.	Професійні і професійно зумовлені захворювання медичних працівників	2	2		
VI.	Обіг та умови зберігання лікарських засобів у закладах охорони здоров'я	6	2	4	
VII.	Невідкладна медична допомога	16	10	6	
7.1.	Принципи і порядок надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному етапі	16	10	6	
VIII.	Інфекційна безпека, інфекційний контроль	6	6		
8.1.	Санітарно-протиепідемічний режим в закладів охорони здоров'я	2	2		
8.2.	Актуальні питання профілактики інфекційних захворювань	4	4		

1	2	3	4	5	6
ІХ.	Природне планування сім'ї	6	6		
9.1.	Біологічні основи плідності жінки та чоловіка	4	4		
9.2.	Природні методи розпізнавання плідності	2	2		
Х.	Медична психологія з основами біомедичної етики	4	4		
10.1.	Психологія та етика в медсестринстві. Моральність людських дій в біомедичній галузі та охороні здоров'я	2	2		
10.2.	Психологічні аспекти спілкування	2	2		
ХІ.	Основи медичної інформатики	6	2	4	
11.1.	Використання комп'ютерної техніки в медицині	6	2	4	
	Екзамен	2	2		
	Всього :	144	90	50	4

Примітка. Години для семінарських занять слухачів розподіляють за темами предметні (циклові) методичні комісії навчальних закладів.

ЗМІСТ
РОЗДІЛ І
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

1.1. Соціальні та біологічні аспекти здоров'я населення

Лекція

Сучасні погляди на громадське здоров'я та створення системи охорони громадського здоров'я в Україні. Комплексна оцінка здоров'я населення. Типи та особливості патології населення в Україні та її регіонах (поняття про медичну географію). Особливості демографічної ситуації на сучасному етапі. Материнська смертність, смертність немовлят. Екологія і здоров'я населення. Здоровий спосіб життя та санологія (медична валеологія). Залежні стани (зокрема, до алкоголю, наркотиків) та їх профілактика. Показники індивідуального здоров'я людини. Поняття «здоров'я», «хвороба», «третій стан», «норма», «патологія». Визначення здоров'я населення.

Національна система охорони здоров'я. Діяльність Всесвітньої організації охорони здоров'я.

1.2. Здоровий спосіб життя та професійний розвиток

Лекція

Міжгалузева (міжсекторальна) співпраця у сфері охорони здоров'я. Роль медсестри у формуванні здорового способу життя. Значення самовиховання і самоосвіти в житті та діяльності медсестри.

1.3. Історія української медицини та медсестринської справи

Лекції

Медицина в Україні часів Київської Русі. Медицина в Україні середніх віків. Роль монастирів. Медицина XVII-XX ст. Сучасне трактування понять «народна медицина», «традиційна медицина», «офіційна/конвенціональна медицина», «доказова медицина».

Розвиток медсестринства в XIX-XXI ст.

Видатні постаті вітчизняної медицини.

1.4. Реформування і реструктуризація охорони здоров'я

Лекція

Провідні напрями реформування у системі охорони здоров'я України: підвищення ефективності функціонування системи охорони здоров'я; підвищення якості медичного обслуговування; підвищення доступності ліків; запровадження соціального медичного страхування; запровадження професійного менеджменту; моніторинг та аналіз здоров'я, доступності та ефективності медичної допомоги.

1.5. Розвиток первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини

Лекція

Світовий досвід. Стан впровадження сімейної медицини в Україні.

Форми та методи організації первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини. Обов'язки медичної сестри ЗПСМ. Критерії оцінки якості роботи медичної сестри ЗПСМ.

Практичне заняття

Моделі роботи сімейного лікаря та молодших медичних спеціалістів. Організація роботи лікарської амбулаторії загальної практики – сімейної медицини.

1.6. Ліцензування та акредитація в системі охорони здоров'я

Практичне заняття

Видача ліцензій у сфері охорони здоров'я. Порядок видачі та отримання ліцензій. Порядок державної акредитації закладу охорони здоров'я.

1.7. Медична експертиза

Лекція

Принципи організації служби медико-соціальної експертизи в Україні, її завдання. Методологічні аспекти стандартизації медико-експертної допомоги населенню, шляхи її удосконалення. Медико-соціальна експертиза, судово-медична, військово-медична та інші відомчі спеціалізовані експертизи.

Практичне заняття

Проведення реабілітації хворих з тимчасовою втратою працездатності та реабілітаційних заходів серед інвалідів зі стійкою втратою працездатності. Особливості психофізичної реабілітації учасників АТО.

1.8. Нові організаційні форми медичного забезпечення населення

Лекція

Лікувально-діагностичні центри, відділення паліативної та хоспісної допомоги, хоспіси, відділення медсестринського догляду і т.п.

Практичне заняття

Організація роботи медсестринської служби у відділеннях паліативної та хоспісної допомоги, хоспісах, відділеннях медсестринського догляду.

1.9. Страхова медицина

Лекція

Визначення поняття “медичне страхування”. Страхова медицина, її мета, зміст і види. Роль медичного страхування в умовах ринкових відносин. Етапність формування системи страхової медицини і особливості перехідного періоду. Економічний аналіз національної системи медичного страхування. Договір про медичне страхування населення.

1.10. Маркетинг в системі охорони здоров'я

Практичне заняття

Основи маркетингової діяльності у сфері охорони здоров'я. Соціально-економічний зміст і технологія маркетингу в системі охорони здоров'я. Соціальний захист населення в умовах ринку медичних послуг. Стан та перспективи маркетингу медичних послуг та маркетингу у сфері соціального забезпечення в Україні.

1.11. Основи правових знань у сфері охорони здоров'я України

Лекції

Міжнародне правове поле охорони здоров'я. Положення та вимоги ВООЗ стосовно організації охорони здоров'я населення. Міжнародні зобов'язання

України у сфері охорони здоров'я. Актуальні питання реформування охорони здоров'я. Право на охорону здоров'я, медичну допомогу. Медичне обслуговування – одна із форм соціального забезпечення. Державна система медичної допомоги. Розвиток лікувальних закладів усіх форм власності. Благодійні надходження: основні поняття та види.

1.12. Правопорушення та юридична відповідальність

Лекція

Правопорушення. Елементи складу правопорушення. Юридична відповідальність в сфері охорони здоров'я. Відповідальність за адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я. Юридична відповідальність медичних працівників за порушення законодавства про охорону праці. Кримінальна відповідальність в охороні здоров'я.

1.13. Правова культура і правова свідомість медичного працівника

Лекція

Зв'язок лікарської етики та медичної деонтології з правовою культурою. Правова культура і професійна культура медичного працівника. Правове виховання: поняття, ознаки, функції. Поняття про інформовану згоду та лікарську таємницю.

1.14. Основи конституційного, трудового, сімейного, адміністративного та кримінального права

Лекції

Конституційно-правовий статус людини і громадянина в Україні. Визначення поняття пацієнт. Права пацієнта. Особливості праці медичних працівників. Роль медичних працівників у правовому та медичному регулюванні сімейних відносин. Адміністративні правопорушення в галузі охорони здоров'я. Злочини в системі охорони здоров'я.

Права та обов'язки медичних працівників. Цивільно-правовий статус медичної сестри. Оформлення трудових відносин із медичним персоналом. Примусові заходи медичного характеру та примусове лікування. Шляхи правового захисту сім'ї державою.

РОЗДІЛ II

КОНЦЕПЦІЯ МЕДСЕСТРИНСТВА

2.1. Медсестринський процес

Лекція

Поняття про медсестринський процес. Стандарти медсестринського догляду. Визначення медсестринського процесу (згідно з Європейським регіональним бюро ВООЗ).

Практичне заняття

Етапи медсестринського процесу: оцінка потреб пацієнта і необхідні для сестринського догляду ресурси; медсестринська діагностика, виставлення медсестринського діагнозу згідно таксономії медсестринських діагнозів NANDA; планування роботи щодо задоволення потреб пацієнта (план сестринського догляду); реалізація запланованого сестринського догляду; оцінка результатів і зворотній зв'язок.

2.2. Стандартизація медсестринської справи

Практичне заняття

Нові технології в охороні здоров'я, нові методи діагностики і лікування.

Стандарти діяльності медичної сестри: обсяг, терміни опіки над пацієнтом, техніка виконання тієї чи іншої процедури, розподіл обов'язків між персоналом. Тимчасові стандарти роботи медсестер ЗОЗ. Тимчасові стандарти роботи медсестер загальної практики сімейної медицини ЗОЗ. Технологія розробки проектів стандартів роботи медсестер відповідно до профілю роботи (хірургія, терапія, педіатрія, акушерство та гінекологія, інші). Протоколи медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом та виконання основних медичних процедур і маніпуляцій.

2.3. Управління якістю роботи медсестринської служби

Лекція

Якість медичної допомоги. Координуюча, консультативна та дорадча функції з питань організації управління якістю медичної допомоги. Зовнішній та внутрішній контроль і їх напрямки. Роль і участь головних медичних сестер та акушерок у забезпеченні лікувально-діагностичного процесу.

Атестація молодших спеціалістів з медичною освітою. Наказ МОЗ України № 742 від 23.11. 2007 р. «Про атестацію молодших спеціалістів з медичною освітою».

Практичне заняття

Обговорення питань з організації роботи медсестринської служби та прийняття проектів управлінських рішень.

Оцінка якості роботи медичних сестер. Перевірка своєчасної виписки, правильності обліку, розподілу, витрат та зберігання медикаментів і перев'язувального матеріалу у відділеннях; розробка і проведення заходів щодо підвищення кваліфікації молодших медичних спеціалістів та бакалаврів; використання кадрових і матеріально-технічних ресурсів охорони здоров'я; вивчення і поширення передового досвіду; застосування сучасних медичних технологій.

Оформлення документації для атестації (написання звіту, заповнення атестаційного листа і т. д.)

РОЗДІЛ III

МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО В МЕДСЕСТРИНСТВІ

3.1. Загальні основи менеджменту

Лекція

Засади менеджменту в Україні. Системний підхід у менеджменті. Керуюча та керована системи в охороні здоров'я. Роль управління в охороні здоров'я України. Завдання керівників системи охорони здоров'я України.

Роль головних медичних сестер, акушерок ЗОЗ, їх функції та обов'язки. Ефективність управлінської діяльності. Поєднання спеціальних та управлінських функцій. Організація управлінської праці. Технології процесу управління, їх документальне забезпечення. Психологія управління та ділових стосунків.

3.2. Роль менеджера в діяльності організації

Лекція

Оцінка менеджерських здібностей та визначення придатності до управлінської діяльності. Лідерство, вплив та влада. Взаємовідносини в колективі. Управлінська роль керівника.

3.3. Структура управління в охороні здоров'я

Практичне заняття

Управлінський цикл. Типи структур управління. Структура управління лікувально-профілактичним закладом. Структура управління в системі охорони здоров'я.

3.4. Організація управлінської праці

Практичне заняття

Особливості управлінської праці та її нормування. Планування роботи медсестринської служби. Організація службових нарад у медсестринстві. Створення моделей управління медсестринським персоналом.

3.5. Інформаційне забезпечення управління

Лекція

Управлінська інформація та її види. Значення документів в управлінні медсестринською службою. Поняття про електронний документообіг, автоматизовані робочі місця та системи управління. Види документів; складання службових документів у медсестринстві.

3.6. Функції управління: управлінські рішення, облік та контроль

Лекція

Роль управлінських рішень у процесі управління, класифікація управлінських рішень. Облік як функція управління. Контроль як функція управління.

Практичне заняття

Організація прийняття рішень та їх реалізації.

3.7. Управління конфліктами та стресами

Лекція

Виникнення та суть конфлікту. Види конфліктів. Причини конфліктів. Суть стресу. Стресові ситуації та управління ними.

Практичне заняття

Управління конфліктною ситуацією. Шляхи вирішення стресових ситуацій.

3.8. Управління кадрами

Лекція

Науково-практичні підходи до підбору та розміщення кадрів; оцінка кадрів, аналіз їх якісного складу. Організація управління кадрами. Перепідготовка кадрів в охороні здоров'я. Управління мобільністю кадрів в системі охорони здоров'я.

3.9. Розвиток професійних об'єднань, асоціацій та співробітництва в медсестринстві

Практичне заняття

Діяльність міжнародних асоціацій медсестер, асоціації медсестер України (обласні, районі та міські осередки), інших громадських об'єднань. Співпраця Асоціації медичних сестер області з: національними та міжнародними медсестринськими організаціями, лікарськими товариствами; обласними організаціями профспілок працівників охорони здоров'я України; Товариством Червоного Хреста, соціальними службами, зокрема закладами медико-соціальної опіки, територіальним громадами та об'єднаннями громадян.

РОЗДІЛ IV

МЕДСЕСТРИНСЬКА ЕТИКА І ДЕОНТОЛОГІЯ.

МИСТЕЦТВО СПІЛКУВАННЯ В МЕДСЕСТРИНСТВІ

4.1. Основні поняття філософії медсестринської справи

Лекція

Пацієнт, медсестринська справа, головні завдання медичного працівника (зміцнення здоров'я, запобігання хворобам, ефективне діагностування, лікування та полегшення страждань). Навколишнє середовище і суспільство. Ятрогенії та плацебо. Етичні елементи філософії.

4.2. Етичний кодекс міжнародної ради медичних сестер та медичних сестер України

Лекції

Загальнолюдська та професійна медична етика (особливості). Етико-деонтологічні основи медсестринської справи: медсестра, пацієнти та їх близькі родичі; медсестра і практика; медсестра і суспільство; медсестра і співробітники; медсестра та її професія. Етичний кодекс медичних сестер України.

4.3. Медсестринська педагогіка

Лекція

Етапи навчального процесу: оцінювання початкового рівня знань і вмінь пацієнта або його родичів. Визначення мети планування, змісту і сфери навчання, реалізація плану навчання, оцінювання результатів навчання. Елементи ефективного спілкування. Поняття про професійні типи медсестер та клінічні типи пацієнтів.

Практичні заняття

Оцінювання початкового рівня знань і вмінь пацієнта (або його родичів), визначення мети планування, змісту і сфери навчання, реалізація плану навчання, оцінювання результатів навчання.

4.4. Організація та проведення медико-санітарної просвіти

Практичні заняття

Планування, форми і методи проведення медико-санітарної просвіти в закладах охорони здоров'я. Основи санології (медичної валеології). Об'єднання взаємодопомоги громадян з особливими потребами («Амазонки», стомовані хворі, нарко- і алкозалежні тощо). Центри здоров'я.

РОЗДІЛ V

ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

5.1. Гігієнічна характеристика основних виробничих чинників у закладах охорони здоров'я

Лекція

Фізичні, хімічні, біологічні, психофізіологічні чинники.

5.2. Фізіолого-гігієнічні особливості умов праці медичних працівників

Лекція

Фізіолого-гігієнічні особливості умов праці медичних працівників: хірургічних, терапевтичних, стоматологічних, фармацевтичних спеціальностей.

Фізіолого-гігієнічні особливості умов праці медичних працівників профілактичних закладів.

5.3. Професійні і професійно зумовлені захворювання медичних працівників

Лекція

Професійні захворювання, спричинені впливом фізичних факторів (лазерне випромінювання, дія ультразвукових хвиль на організм людини).

Професійні захворювання, спричинені впливом хімічних факторів.

Професійне психоемоційне вигорання медичних працівників.

РОЗДІЛ VI

ОБІГ ТА УМОВИ ЗБЕРІГАННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ У ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Лекція

Правила зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у закладах охорони здоров'я.

Правила виписування рецептів та вимог замовлень на лікарські засоби і вироби медичного призначення.

Практичні заняття

Обіг та умови зберігання лікарських засобів у закладах охорони здоров'я. Ведення документації, щодо зберігання та контролю якості лікарських засобів. Виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби і вироби медичного призначення.

РОЗДІЛ VII

НЕВІДКЛАДНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА

7.1. Принципи і порядок надання невідкладної медичної допомоги на догоспітальному етапі

Лекція 1

Початкові дії медичних працівників у випадку невідкладного стану постраждалого.

Характеристика термінальних станів. Основні принципи реанімаційних заходів при порушенні дихання та кровообігу.

Надання домедичної допомоги постраждалим при несприятливих зовнішніх факторах навколишнього середовища (термічна та холодова травма, утоплення, удушення, електротравма).

Лекція 2

Травми. Відкриті та закриті пошкодження. Вогнепальна рана.

Мінно-вибухові та осколкові ушкодження.

Черепно-мозкова травма. Травми грудної клітки (пневмоторакс). Травма хребта. Травматичний шок. Шкала Глазго. Політравма, комбінована травма.

Ознаки відкритих і закритих переломів. Краш – синдром. Алгоритм невідкладної допомоги.

Синдром «гострого живота». Алгоритм невідкладної медичної допомоги.

Лекція 3

Гостра судинна недостатність: непритомність, колапс, шок. Стенокардія. Гострий інфаркт міокарду. Клінічний перебіг та атипові форми.

Гіпертензивні кризи (I і II типу). Клінічні прояви. Гострі порушення мозкового кровообігу.

Діагностика ком при цукровому діабеті (гіпо- та гіперглікемічна коми). Алгоритм надання невідкладної допомоги.

Лекція 4

Загальні принципи надання невідкладної допомоги при гострих отруєннях, укусах тварин та комах.

Алгоритм надання невідкладної допомоги при отруєнні невідомою речовиною.

Алгоритм надання невідкладної допомоги при укусах.

Алгоритм надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці.

Лекція 5

Організація і порядок надання медичної допомоги цивільному населенню та військовим в зоні збройних конфліктів.

Початковий алгоритм дій при наданні невідкладної допомоги в зоні вогневого контакту (TCCC – Tactical Combat Casualty Care).

Ураження бойовими отруйними речовинами. Заходи колективної та індивідуальної безпеки при наданні домедичної допомоги.

Практичне заняття 1

Основні принципи реанімаційних заходів при порушенні дихання та кровообігу у дорослих (ланцюг виживання) на догоспітальному етапі

Алгоритм базової серцево-легеневої реанімації (BLS).

Порядок надання невідкладної медичної допомоги постраждалим та хворим на догоспітальному етапі.

Проведення первинного та вторинного огляду постраждалого.

Практичне заняття 2

Гостра кровотеча. Невідкладна допомога при зовнішній та внутрішній кровотечі. Методи тимчасової зупинки кровотечі. Правила накладання кровоспинного джгута (джгут САТ Turniquet, джгут Есмарха).

Практичне заняття 3

Принципи медичного сортування при масових ураженнях (START).

Дорожньо-транспортна пригода. Алгоритм допомоги.

Транспортна іммобілізація.

РОЗДІЛ VIII

ІНФЕКЦІЙНА БЕЗПЕКА, ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ

8.1. Санітарно-протиепідемічний режим закладів охорони здоров'я

Лекція

Внутрішньолікарняні інфекції та їх актуальність на сучасному етапі. Причини виникнення в медичних закладах різного профілю. Класифікація інфекційних захворювань. Шляхи передачі інфекції. Профілактичні заходи, спрямовані на попередження виникнення інфекції.

Профілактика внутрішньолікарняних інфекцій. Обробка рук згідно наказу МОЗ від 21.09.2010р. № 798. Дезінфекція. Види, засоби та методи дезінфекційних заходів. Стерилізація. Контроль якості передстерилізаційного очищення та стерилізації. Чинні накази та нормативні документи.

8.2. Актуальні питання профілактики інфекційних захворювань

Лекції

Профілактика інфекційних захворювань з парентеральним шляхом передачі, в тому числі вірусних гепатитів В і С, ВІЛ-інфекції. Порядок проведення екстреної постконтактної профілактики при виконанні професійних обов'язків (Наказ МОЗ України від 05.11.2013р. № 955).

Карантинні інфекції. Ко-інфекції – туберкульоз, ВІЛ/СНІД. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги, затверджений Наказом МОЗ України від 31.12.2014р. № 1039 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при Ко-інфекції (туберкульоз/ВІЛ-інфекція/СНІД)». Дотримання вимог інфекційного контролю для ВІЛ-інфікованих пацієнтів із симптомами, схожими на туберкульоз.

РОЗДІЛ IX

ПРИРОДНЕ ПЛАНУВАННЯ СІМ'Ї

9.1. Біологічні основи плідності жінки та чоловіка

Лекції

Надійність існуючих методів планування сім'ї та критерії їх відбору.

Короткий аналіз існуючих методів контрацепції.

Будова і функції чоловічої статеві сфери. Особливості статевого дозрівання чоловіків. Гормональна регуляція чоловічої плідності. Будова і функції жіночої статеві сфери. Особливості статевого дозрівання дівчат. Фізіологія менструального циклу. Гормональна регуляція менструального

циклу. Тривалість репродуктивного періоду у жінок. Відмінність чоловічої і жіночої плідності.

Запліднення, імплантація, вагітність.

Аборт. Соціальні, медичні та релігійні аспекти проблеми.

Основні показники репродуктивного здоров'я.

9.2. Природні методи розпізнавання плідності

Лекція

Історія природних методів планування сім'ї. Календарний метод (метод Кнауса-Огіно), метод спостереження за цервікальним слизом (метод Біллігса), температурний метод (метод Дюрінга). Симптотермальні методи планування сім'ї. Різновиди симптотермальних методів планування сім'ї – австрійський (Ратцера), бірмінгемський (Дж. Кіплей та А. Флінн), американський (Ліги “Подружжя Подружжю”) та інші.

Симптотермальний метод: спостереження за цервікальним слизом, базальною температурою, станом шийки матки.

Визначення плідних та неплідних днів циклу.

Різні форми циклів у житті жінки.

РОЗДІЛ X

МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ З ОСНОВАМИ БІОМЕДИЧНОЇ ЕТИКИ

10.1. Психологія та етика в медсестринстві. Моральність людських дій в біомедичній галузі та охороні здоров'я

Лекція

Психологічні аспекти етики та деонтології. Основні закономірності психології хворої людини, психологічні типи реагування на хворобливий стан. Значення принципів біоетики та загальні напрямки її розвитку.

10.2. Психологічні аспекти спілкування

Лекція

Основні психологічні компоненти спілкування. Особливості спілкування: медичної сестри: з пацієнтом, його родичами та персоналом закладу охорони здоров'я.

Синдром емоційного вигорання медичного працівника. Способи психологічної допомоги при синдромі емоційного вигорання, його профілактика та корекція.

РОЗДІЛ XI
ОСНОВИ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ
11.1. Використання комп'ютерної техніки в медицині

Лекція

Основні теоретичні відомості про базові аспекти інформатики: програмне та апаратне забезпечення ПК, поняття про електронний документообіг, та засоби передачі інформації. Застосування інформаційних технологій у сучасній медицині. Офіційні веб-сайти/портали МОЗ України, департаменту охорони здоров'я, управлінь та закладів охорони здоров'я.

Практичні заняття

Відпрацювання основних прийомів і методів роботи з операційною системою Windows, прикладними програмами пакету Microsoft Office (за основу взято текстовий редактор MS Word 2010). Електронна пошта.

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антропова Т. О. Медсестринство в сімейній медицині. Київ.: «Медицина», 2010.
2. В. І. Литвиненко, Н. М. Касевич. Сестринська справа. Київ. «Медицина», 2008.
3. Вороненко Ю. В., Литвинова О. М. Менеджмент та лідерство в медсестринстві. Тернопіль, Укрмедкнига, 2001.
4. Громадське здоров'я і громадське медсестринсьтво : підручник / Є. Я. Склярів, М. Б.Шегедин, Б. Б. Лемішко та ін. / ; – 2-е перероб. Та доп. Видання. – К. : Медицина, 2008 – 224 с. (спільно з ЛНМУ ім. Данила Галицького).
5. Домедична допомога (алгоритми, маніпуляції) : / Методичний посібник / В. О. Крилюк, В. Д. Юрченко, А. А. Гудима та ін. – К. : НВП «Інтерсервіс», 2014. – 84 с.
6. Доценко В. І. Медична інформатика : навчальний посібник / О. В. Сілкова, Полтава, 2005 – 164с.
7. Екстрена медична допомога (вибрані аспекти) навчальний посібник Всеукраїнська Рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги – Донецьк : Лондон ХХІ, 2014. – 320 с.
8. Екстрена медична допомога : до госпітальний етап–алгоритми маніпуляції (базовий рівень). – В. О. Крилюк, А. А. Гудима, В. Ю. Кузьмін та ін. – К. , 2014. – 84 с.
9. Касевич Н. М. Практикум із сестринської справи. – К. : Здоров'я, 2007.
10. Касевич Н. М., Шаповал К. І. Охорона праці та безпека життєдіяльності медичних працівників. – К. : Здоров'я, 2010.
11. Копейчиков В. В, Колодій., А. М. Правознавство. Київ. Юрінком Інтер, 2006.
12. Лісовий В. М., Ольховська Л. П., Капустиник В. А. Основи медсестринства. Київ ВСВ: Медицина, 2010.
13. Медична психологія (за редакцією С. Д. Максименка) Вінниця – Навчальна книга, 2010. – 520 с.
14. Протоколи медичної сестри (фельдшера, акушерки) з догляду за пацієнтом і виконання основних медичних процедур та маніпуляцій / М. К. Хобзей, Т. І. Чернишенко, В. Г. Апшай, Л. П. Бразалій, І. Я. Губенко, О. Т. Шевченко, Г. М. Івашко та ін. – К. : ВСВ «Медицина», 2013. – 256 с.
15. Стандарт підготовки І-СТ-3 : Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2). К. : «МП Леся», 2015. – 148 с.
16. Стандарт підготовки І-СТ-3: Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини Військово-медична підготовка / навчальний посібник /. Гут Т. М. Гут Р. П. – К. : ВСВ „Медицина “, 2010. – 304 с.

17. Чл.-кор. АМН України, професор В. Ф. Москаленко, чл.-кор. АМН України, професор О. П. Яворський. Гігієна та охорона праці медичних працівників. Київ. «Медицина», 2009.
18. Шегедин М. Б. Медсестринство в Україні. Навчальний посібник – Тернопіль : Укрмедкнига, 2003 – 280 с.
19. Шегедин М. Б., Мудрик Н. О. Історія медицини та медсестринства. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2003 – 328 с.
20. Наказ МОЗ № 584 від 16.12.2003 р. "Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах"
21. Постанова Головного Державного санітарного лікаря України №16 від 11.05.2003 р. "Про затвердження методичних вказівок "Організація та проведення первинних заходів при виявленні хворого (трупа) або підозрі на зараження карантинними інфекціями контагіозними вірусними геморагічними гарячками та іншими небезпечними інфекційними хворобами неясної етіології".

Додаткова:

1. Енциклопедія. Сімейна медицина: у 5 т. Т.5. Державне управління сімейною медициною / Є. Х. Заремба, І. І. Фуртак, О. Є. Ходор та ін.; За ред. В. Г. Передерія, Є. Х. Заремби, 2012. – 704 с.
2. Функціональна модель консультативного лікувально-діагностичного центру комунальної 5-ої міської клінічної поліклініки м. Львова / Б. Б. Лемішко, І. О. Мартинюк, Ю. О. Фільц [та ін.]. – Львів, 2007. – 331 с.
3. Функціональна модель сільської амбулаторії сімейної медицини / Б. Б. Лемішко, Я. М. Пітко, О. В. Хомик [та ін.]. – Львів, 2008. – 55с.
4. Функціональна модель фельдшерсько-акушерського пункту сімейної медицини / В. Й. Кімакович, О. В. Хомик, Б. Б. Лемішко [та ін.] – Львів, 2009. – 18 с.
5. І. І. Фуртак, Р. Ю. Грицко, Б. Б. Лемішко, Р. С. Морочковський. Напрями управління впровадженням, діяльністю та вишколом фахівців сімейної медицини в Україні. – Львів, «СПОЛОМ», 2013. – 188 с.
6. Медицина невідкладних станів: швидка і невідкладна медична допомога / І. С. Зозуля, А. В. Вершигора, В. І. Боброва та ін.; за ред. І. С. Зозулі. – К. : ВСВ Медицина, 2012. – 728 с.
7. Електронна версія Стандарту підготовки І-СТ-3 : Підготовка військовослужбовця з тактичної медицини (видання 2) – <http://www.medsanbat.info/standart-pidgotovki-i-st-3-vidannya-2-pidgotovka-viyskovosluzhbovtsya-z-taktichnoyi-meditsini/> (назва з екрану).